

מדריך והסבר בנושא
תיקון חוק הספורט בעניין
ביטוח ספורטאים
(תיקונים 10 ו-15 לחוק)

מבוא

מטרת תיקונים 10 ו-15 לחוק הספורט הייתה, לפטור קטגוריות שונות של ספורטאים תחרותיים, מהחובה לערוך ביטוח תאונות אישיות על פי הוראות חוק הספורט. צורך זה נוצר עקב עליית מחירי הביטוח לביטוח תאונות אישיות על פי חוק הספורט. חובת עריכת הביטוח בחוק מוטלת על אירגוני הספורט השונים – דבר שיצר מתח וקושי כלכלי לאירגוני הספורט, שעליהם לערוך את הביטוח, לבין הספורטאים שמהם נגבו דמי הביטוח.

מצד שני הגדרת " הקטגוריות הפטורות " איננה פשוטה ומחייבת את האגודות וארגוני הספורט, אשר חובת הביטוח מוטלת עליהן לבחון כל ספורטאי וספורטאי תחרותי, האם הוא נופל להגדרות הפטורות או שמא מוטלת על האגודות והארגונים לערוך בגינו ביטוח על פי חוק הספורט.

לפניכם "מפת דרכים" לדרך ההתנהלות של אגודת ספורט בישראל, בשים לב לתיקונים שנכללו בחוק הספורט בשנתיים האחרונות.

הדרך המתחייבת למעקב הינה באמצעות שאלון מתאים (מצורף כנספח א') שעליו יידרש כל ספורטאי לענות בכתב ולחתום עליו (קטין ע"י הוריו) תוך שהוא מתחייב לנכונות הצהרתו ולכך שאם הצהרתו אינן נכונות, הוא פוטר את האגודה מאחריות למשמעיות הנובעות מכך. כדי להשלים את תהליך הבקרה, השאלונים יבדקו על ידי האגודה כך שמידע שנמסר בשאלונים יוצלב עם מידע שנמצא בידיעת האגודה.

כאשר לא חלה חובת ביטוח על פי חוק הספורט, אין זה אומר שבמקרים מסוימים רצוי וראוי כי יערך ביטוח תאונות אישיות, הדבר נתון לשיקול דעתה של האגודה או הארגון, אשר רצוי כי ישקלו את השיקולים הבאים:

- א. שיקול כלכלי לגבי עליות הביטוח והתועלת שתצמח מכך לספורטאים המשתתפים.
- ב. על האגודה להתייעץ בדבר עם הספורטאים ו/או נציגיהם ו/או הוריהם.

מי פטור מחובת עריכת ביטוח לפי תיקון 10 ו-15?

א. ספורטאים המקבלים שכר מעל שכר המינימום –

ספורטאים "מקצוענים" המקבלים שכר מעל שכר מינימום מעיסוקם בספורט, אשר לגביהם קיים כיסוי של הביטוח לאומי על פי ענף נפגעי תאונות עבודה, כמי שעובדים בארגון הספורט. חשוב לציין, הפטור אינו אוסר על קיום כיסוי נוסף לספורטאים, ניתן ורצוי לבטח ספורטאים מקצוענים בביטוח תאונות אישיות בנוסף לכיסוי המצוי בביטוח לאומי. הדבר נתון לשיקולו של הארגון ו/או של הספורטאי.

ב. ספורטאים שהם תלמידים –

מבוטחים בביטוח תאונות אישיות לפי חוק לימוד חובה. כל תלמיד בישראל הלומד במערכת הלימודים אשר מפוקחת ע"י משרד החינוך – אמור להיות מבוטח בביטוח תאונות אישיות לתלמידים. תחולת הביטוח היא 24/7 בכל מקום בארץ ובעולם, כך שגם יציאת תלמידים לחו"ל (לדוגמה מחנה אימונים, משחקים בינלאומיים וכו') שהינם תלמידים במוסדות משרד החינוך מכוסים בפוליסת תאונות אישיות של תלמידים. אין הדבר שולל הרחבת הכיסוי בפוליסה נוספת לפי שיקול דעתם של ארגון הספורט או ההורים.

ג. ספורטאים בליגה למקומות עבודה ובפעילויות תחרותיות דומות הנתמכות על ידי מקום העבודה –

ספורטאים תחרותיים אילו מבוטחים על ידי הביטוח הלאומי בענף ביטוח נפגעי עבודה.

ד. ספורטאים שלא מקבלים שכר או תמורה אחרת – (החידוש העיקרי בתיקון 15 האחרון)

על אף שהינם פטורים מחובת עריכת ביטוח לפי תיקון 15 לחוק הספורט עלולים להיות חשופים, בפרט, אם מדובר על ספורטאים מפרנסים, אשר כתוצאה מאירוע במהלך תחרות ספורט עלול להיגדע מקור פרנסתם. בניגוד לקטגוריות הספורטאים האחרות, אשר להם יש כיסוי נוסף, ספורטאים אלה לא מכוסים מכוח חוק או ביטוח אחר. לגבי קטגוריה זאת היינו ממליצים לשקול להמשיך ולערוך ביטוח תאונות אישיות על פי חוק הספורט.

לסיכום תוך שקילת העניין, היינו ממליצים לנהוג השנה לגבי אוכלוסיית המבוטחים בדומה לשנה קודמת, שכן לדעתנו קטגוריית הספורטאים, שלא מקבלים שכר או תמורה אחרת, עלולה להיות חשופה לסיכונים ללא פתרון ביטוחי נאות מכוח חוק או מכוח פוליסה ביטוח חלופית.

מי אינו פטור מחובת עריכת ביטוח לפי תיקון 10?

א. ספורטאים תחרותיים שמקבלים שכר, אך שכרם מתחת לשכר המינימום/ או מקבלים תמורה אחרת-

אין פטור ולכן חלה לגביהם החובה לערוך ביטוח לפי הוראות חוק הספורט.

ב. חיילים שהם ספורטאים תחרותיים-

אין פטור מיוחד, וחלים עליהם הכללים המפורטים לעיל. יצוין כי זכאותם של חיילים לפי חוק תגמולים לחיילים ולבני משפחותיהם (חבלה שלא בעת מילוי תפקיד), תשמ"ח-1988, מוגבלת לגבי פעילות ספורטיבית בהתאם להוראות החוק הנ"ל, כך לדוגמא הזכאות איננה חלה בגין פעילות ספורטיבית שנהוג לקבל בגינה שכר בין בכסף ובין בשווה כסף.

הבהרות נוספות:

א. **ביטוח תאונות אישיות נוסף שיערך איננו בהכרח ביטוח כפל-** לדוגמא: תלמיד בית ספר שבנוסף נערכת לו פוליסת תאונות אישיות במסגרת ארגון הספורט. שכן בביטוח תאונות אישיות, דמי הביטוח המשולמים בגין מקרי מוות ונכות (פיצוי) מצטברים ונוספים האחד על השני מהביטוחים השונים שנערכים. המשמעות היא כי בעת מקרה ביטוח ניתן לקבל פיצויים משני פוליסות שונות. בפרט כאשר מדובר על פיצוי, להבדיל בשיפוי בגין הוצאות.

ב. העובדה שהקטגוריות הנ"ל של ספורטאים תחרותיים שוחררו מהחובה לערוך ביטוח, אין פירושה שאגודות הספורט אינן רשאיות לערוך ביטוחי תאונות אישיות לספורטאים הפתורים מהחובה באופן וולונטרי על פי שיקול דעתן, וזאת בשים לב לכיסויי הביטוח המוצעים ומחירם וכן בשים לב לרצון של הספורטאים התחרותיים (הפטורים) והוריהם לשלם עבור דמי הביטוח הנדרשים.

ג. **תיקון נוסף שנערך על פי תיקון מס' 15 האחרון**, הוא האיסור להתנות חברות או השתתפות בפעילות ספורט של ספורטאי בעריכת ביטוח.
נראה שכוונת המחוקק הייתה במקרה זה, לא לאפשר להעביר את חובת עריכת הביטוח מגוף הספורט לספורטאי התחרותי הבודד.

הכוונה היא שגוף הספורט יערוך את הביטוח באופן קולקטיבי עבור הספורטאים, אך אם הספורטאי מעוניין לערוך ביטוח באופן עצמאי, או שארגון ספורט אחר ערך עבורו ביטוח אז הגוף המארגן את התחרות פטור.

עו"ד מירון זוצקי- יגאל שגיא ושות' משרד עו"ד

לסיכום

החובה לעריכת הביטוח לספורטאים תחרותיים צומצמה מאד רק לגבי ספורטאים שמקבלים שכר או תמורה אחרת כלשהי עבור ההשתתפות בסכום שאינו עולה על שכר המינימום, אינם משתתפים בפעילות כדוגמת הליגה למקומות עבודה ושאינם תלמידים במוסדות חינוך מפוקחים.

בהחלט מומלץ לשקול כל מקרה לגופו ולרכוש ביטוח תאונות אישיות גם לספורטאים חובבים שאינם משתכרים.

קטגוריית ספורטאים	פטור מחובת ביטוח תאונות אישיות	כיסוי ביטוחי נוסף	הערות
"מקצוענים" - מקבלי שכר מעל המינימום מארגון הספורט	פטור	הביטוח לאומי על פי ענף נפגעי תאונות עבודה	הדבר נתון לשיקולו הכלכלי של הארגון ו/או של הספורטאי.
מקבלי שכר או תמורה אחרת מתחת לשכר מינימום	חובה	הביטוח לאומי על פי ענף נפגעי תאונות עבודה	חלה חובת ביטוח ואין שיקול דעת
לא מקבלים שכר או תמורה אחרת (תיקון 15)	פטור	אין כיסוי נוסף	היינו ממליצים לשקול להמשיך ולערוך ביטוח תאונות אישיות על פי חוק הספורט.
תלמידים במוסדות חינוך מפוקחים	פטור	ביטוח תאונות אישיות לתלמידים	אין הדבר שולל הרחבת הכיסוי בפוליסה נוספת לפי שיקול דעתם של ארגון הספורט או ההורים.
פעילות ספורטיבית חובבים במסגרת העבודה (כמו ליגה למקומות עבודה)	פטור	הביטוח לאומי על פי ענף נפגעי תאונות עבודה	אין הדבר שולל הרחבת הכיסוי בפוליסה נוספת לפי שיקול דעתם של ארגון הספורט או מקום העבודה.

עו"ד מירון זוצקי- יגאל שגיא ושות' משרד עו"ד

חלה חובת ביטוח על פי הוראות חוק הספורט ואין פטור מיוחד לחיילים.	יש כיסוי מוגבל על פי חוק תגמולים לחיילים ולבני משפחותיהם (חבלה שלא בעת מילוי תפקיד), תשמ"ח-1988	ללא שינוי מספורטאים אחרים	חיילים
---	---	---------------------------	---------------

שאלות ותשובות

1. **ביטוח תאונות אישיות מסגרת בית ספרית - חובה או לא חובה על האגודה?**
האגודה פטורה מעריכת ביטוח נוסף לתלמידים על פי חוק. ההיגיון העומד מאחורי כך היא כי התלמידים מכוסים בפוליסת תאונות אישיות לתלמידים. אין הדבר שולל הרחבת הכיסוי בפוליסה נוספת לפי שיקול דעתם של ארגון הספורט או ההורים.
2. **ביטוח תאונות אישיות מעל שכר מינימום - חובה או לא חובה על האגודה?**
האגודה פטורה מעריכת ביטוח נוסף לקטגוריה זו על פי חוק. ההיגיון העומד מאחורי כך היא כי הספורטאים מכוסים מכוח חוק הביטוח הלאומי על פי ענף נפגעי תאונות עבודה. אין הדבר שולל הרחבת הכיסוי בפוליסה נוספת לפי שיקול דעתם של ארגון הספורט או הספורטאים.
3. **ביטוח תאונות אישיות, למשתכרים או מקבלים תמורה אחרת עד לשכר מינימום - חובה או לא חובה על האגודה?**
חולה חובה על האגודה על פי חוק לערוך ביטוח לקטגוריית ספורטאים זו.
4. **חיילים - חובה או לא חובה על האגודה?**
אין פטור ולכן חלה לגביהם החובה לערוך ביטוח לפי הוראות חוק הספורט. אין שינוי למצב שהיה לפני התיקונים.
5. **מה המשמעות של "כל תמורה אחרת"?**
הפרשנות רחבה, כל דבר שמקבל הספורטאי בתמורה להשתתפותו בארגון שאינו כסף, לדוגמה: קבלת החזרי הוצאות נסיעה, פטור מתשלום לאגודה, הטבות שונות כמו רכב, ציוד, מימון וכיוצא"ב.
6. **האם האגודה חשופה לתביעות צד ג וחבות מעבידים?**
אין כל שינוי במצב הקודם לגבי ביטוח צד ג' וביטוח חבות מעבידים ויש לערוך את הביטוחים כנהוג ובגבולות אחריות מספיקים.
עריכת ביטוח לפי הוראות חוק הספורט או פטור מעריכת ביטוח כזה, אינו שולל את האפשרות של ספורטאי שנפגע מתאונה ו/או עובד של האגודה לתבוע את האגודה או את ארגוני הספורט על פי דיני הנזיקין הרגילים.
7. **האם ביטוח במסגרת בית ספרית תקף גם בחו"ל?**
לביטוח תאונות אישיות תלמידים תחולה בינלאומית ואכן התלמידים מכוסים גם בנסיעה לחו"ל. בכפוף לחריגי הפוליסה (ביטוח תאונות אישיות לתלמידים) ותנאיה.

עו"ד מירון זוצקי- יגאל שגיא ושות' משרד עו"ד

8. מה הוא שכר המינימום? מה הוא חישוב השכר – האם כולל מענקים
אנו ממליצים לחשב את השכר המינימלי לחודש אליו יוכל להגיע שחקן, כלומר, שכר הבסיס בלבד, רק
כאשר אתם בטוחים שהשחקן עובר את שכר המינימום לאורך כל חודשי החוזה, ניתן לקבל לגביו פטור
על פי החוק.

9. שחקן שמרוויח שכר כנגד חשבונית/ קבלה מה דינו מבחינה ביטוחית האם חייב בביטוח?
יכולה להחשב כתמורה ולכן חייב בביטוח .